

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institut probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton or.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szabó-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a debreceni kiadónál.

Uj esztendő.

„Talán sohasem léptük át politikailag bizonytalanabb körülmények között az új esztendő küszöbét, mint ma.“

Ezekkel a szavakkal vetett ifj Zichy János gróf a néppárt elnöke egy pillanati sugárt arra az utvesztőre, arra az ingoványra, melyben nemzetünk sorsa bolyong.

Talán a miniszterek tudják, hogy mit szándékozik Széll Kálmán Ó Nagyméltósága csinálni az új esztendőben. A nemzetet azonban a legnagyobb bizonytalanság környékezi akkor, a mikor legvitálisabb érdekeiről, a betevő falatról volt szó. 67 óta veszekedünk a miniszterekkel, szidjuk őket, hogy nem alkotni osan kormányozzák az országot, hogy nem hűséges sáfárai a magyar közjognak, ma azonban a miatt esünk kétségbe, hogy a nyomorúságot lavina módjára fog emelkedni, a mely elsodorja a még erősnek látszó alkotásokat is.

Pérsze Széll Kálmán dicséri önmagát. Titokzatos mosolyal hirdeti, hogy *nincs győzelem, de nincs is vereség, hogy nincs gyűző, de nincs is legyőző.* „Hiszi“ hogy a magyar kormány érdekeit meg tudta őrti. Hiszen

hitte ezt 67 óta minden miniszter, Tisza is, Szapáry is, Wekerle is. Valamennyi hirdette, hogy „szent meggyőződése szerint“ az országnak csak a javát akarja, hogy ha kell, tüzet eszik és tüzet ad ki az ország anyagi es szellemi javáért. S mindezen nagyhangu szölamok dacára az ország nem tapasztalt egyebet, mint vesztéséget, vesztéséget a nemzet anyag. és erkölcsi erejében és nyereséget csak egyben: a ránk aggatott nyomorúság cifra rongyaibax.

A miniszterelnök — azt mo' dja — megcsinálta a kiegyezést. Körb is meg egyezett vele. De beleegye-e, beleegyezhet-e ugyanebbe a kiegyezéset? Elfogadjá-e azt, a mit Széll Kálmán elfogadhatónak tart? Es ha mi meggyakor elfogadjuk, elfogadják-e a „stvér“-osztrákok, a kinknél a szláv plen mind n erejét megfeszíti, hogy az „ittélést lehetetlenné tegye?

Oly kisért: s homály, oly vastag sötétség takarja a nemzet sorsára hogy te... gyakornal tekinthetünk csak a jövőre.

Bizunk Istenben. Biztató ránk a mit a néppárt vezére mondott: ... határozottan kijelentjük, hogy a várakozó álláspontról át lépünk a hangos követelés állás-

pontjára, mert nézetünk szerint minden komoly és hazafias politikai pártnak a 12-ik órában szigorú kötelessége odabátni, hogy a nyomasztó, a nemzetet anyagilag megbénító bizonytalanság tényleg megszűnjék, mert beláttuk azt, hogy jobb ezen állapotnak végét érni — bármily nehezünkre is esnek megszüntetve látni a gazdasági közösséget Ausztriával, — mint szünet nélkül áldozni egy elvnek, mely, legjobb akaratunk dacára, nem valósulhatván meg, nehogy az állítólag létrejött kiegyezés tényleges megvalósíthatásának gondolata az Ausztria, valamint Magyarország életében lassankint egy lehetetlenség ijesztő rémképévé vájék.

A néppárt programja a jövő politikai fejleményeink alapját képezi, mondotta tovább Zichy János gróf.

A kik a néppártot ezeltől 6—7 esztendővel, mikor a küzdelem porondjára lépett, múlt árnyéknak szerették tekinteni — mindinkább meggyőződhetnek erről. Ha csupán elvek hangzatosak lennének a felja, mint a mivel a függetlenségi párt megelégszik, ha csupán az eszmék fölött való vitatkozás lenne mindennapi munkája, a melynek eredményét se ő, se más nem láthatja: rég letűnt volna a szereplés szín-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCÁJA.

Sirj, babus, sirj...!

Tilda, a négyéves, okos, kökényszemű babus, félbe se szakította a kacagást, melyet a fűtyös madárral váltott, ugy ugrálta körül a folyosóra kiléptő mamáját.

— Nézd csak, mamuci, a rigó beszélni is tud; azt mondja egyre: Fiu! Fiu!

Hogy lehet ennek a gyermeknek ilyen jó kedve — ma? Szentpályiné összeráncolta a homlokát (pedig de szép sina nárvány volt az!); szemében megcsillant valami s komoran kezdett beszélni:

— Ma az Istenke napja van. Nem illik kacagni minden semmisségen. Jer, hadd ültöztessék fel. Megyünk a templomba!

Oh, de jó az a templomba-menés. Tilda mindig kész örömet szokta elkísérni a mamáját a komolyan, reszketősen enéklő bácsik, nénik közé. Ez egyszer azonban nehezen tudta elfeledni a rigót s ültöztetés közben kacagva mondogatta: Fiu! Fiu! De a mama, szokása ellenére, mindannyiszor megpirongatta, hogy nem illik kacagnia e napon, a mikor a Krisztuska fájdal' asan vo naglik a keresztén... amikor haldokol, „valaki.“

Ültöztetés után kiment ujra a rigóhoz, amíg a mamája is felkészül s elfeledve a dorgálást, tovább pajzánkodott.

— Te sirtál mamuci? — kérdezte kerekre nyílt szemekkel, mikor a ragyogó szépségű, örök mosolygó asszony kilépett az üveges folyosóra. Sohase látott ilyen vörösséget az arcán.

Szentpályiné, mintha egyenesen a szíven találta volna az ártatlan kérdés, döbbenve tekin-

tett a csacsogó gyermekre. Pillája alatt aggódó félelem csillant meg, mintha be akart volna tekinteni a szívébe, hogy miféle ösztönszerű „sejtelem“ van eltemetve a mélyén... A másik pillanatban már mosolygott, a hogy csak egy édes, boldog asszony szokott mosolyogni.

— Miért sirtam volna te kis bohó? Hiszen tudod, hogy nincs okom reá. Apuska a legjobb ember a világon. Azok sirnak csupán, akiket meglátogatott az Isten. Hogy jutott ilyen különös gondolat az eszedbe? ... Na menjünk!

A lépcsőkön azonban eszébe jutott, hogy imakönyvét a szobában feledte, amelyet apuka vett a tavaly Ezért bizony vissza kellett mennie. Az elefántcsont cifrázatú imakönyv ott volt a kis asztalkán, azonban Szentpályiné arra sem villantotta a tekintetét, egyenesen a tükörhöz szaladt, s pillanatig kétségbeesetten nézegette szemhéján az áruló könyvek nyomát. Hogy is lehetett olyan kislelkű, hogy sirjon — ma... Pillanatig a tükör mélyén sötét szempár ragyogott reá... hirtelen árnyék vagy mi sűrűsödött köréje, olyanforma, mint egy erősen cigányos, büszke ferliarc... mosolygott s fehér ujjával egy vérrözsára mutatott a mellén, a melyből erősen folydogált a halál gyöngypatakja...

Azt hitte, hogy meg kell tébolynia. Szemét eltakarta, hogy ne lásson, azonban mégis látta azt a vérrözsát, a melynél drágább, györmesebb virág nem nyílt a földön soha. Szerelt volna zokogva sirni s haját, azt az illatos aranypalástot szétszörva, nekiszaladni a világnak, hogy a részvétlen, nyomorult némaságba belekialtsa: Miért nem tudsz jajogni?... Azonban sirni, zokognia nem szabad...

Hirtelen eltűntette pilláján a könnyek nyomát, büszke tartást erőltetett magára, mosolygott, amíg az a két sötétlő ránc ki nem simul az

ajaka szélén s mikor Tildához visszatért, a régi örökvidám asszony volt megint.

— Nem hozod az imakönyvet, mamuci! — figyelmeztette a csacsogó gyermek.

— Nem találtam meg édes. Hanem imakönyv nélkül is fohászkozhatunk. Nem veszi zokon a jó Istenke... Menjünk! Szinte futva iramodott lefele a lépcsőkön, hogy kimeneküljön a folyosó csendjéből, hogy ne hallja a nagy mindenséget becsengő borzalmas hangokat, hogy ne lássa a tükörből közeledő halvány férfi véres árnyékát.

A széles utcán, a házak között, a szeliden böltingató lombok felett, ünnepies komolysággal zsongott az Isten házába hívó harang. Komoly emberek magukbaszállva, hittel, bizalommal lépkedtek ki az ajtókon. Szentpályinének szinte megkönnyebült a lelke, a mikor Tildával elvegyültek a zsongó árban.

A templom előtt, a szeliden böltingató hársak árnyában, valaki hamarosan elálta az utját. Az örnagy né volt, ki vagy husz esztendő óta özvegy, arca ráncos s szörnyűségesen fehér, mint az ágra aszalódott szilva, ha kiverie fehér porral a benne rekedt méz. A husz esztendő özvegyiségét azzal tette élvezhetővé, hogy evődött a mások boldogságán s ha itt-ott elhímtette a konkolyt, kis időre kárpótolva érezte magát. Fehér arcán világió fényt vetett a szeme egésze s közvetlen Szentpályiné mellé állt, hogy ne téveszse el a beszéd hatását.

— Hallotta, lelkem, a legújabb hírt? Forró Gergely párbajt vívott s halálosan megsebesült. Szentpályiné akárcsak most hallotta volna életében először ezt a nevet, olyan közömbösen nézett a kegyetlen vén asszonyra. A kriptán végig sivító szél nem fagyosabb, a hogy ő adta vissza a választ:

Mai lapunk 6 oldal.

padáról, már annak az egyértelmű feneketlen gyűlöletnek következtében is, amely minden oldalról feléje sikoltoz. De a néppárt alapja a keresztény tradíció, amelynek 19 század óta minden ellensége neki támadott, de mindkét a koponyája belegyengült a támadásba s végül mégis azok simultak melléje, a kik legtöbb sarat dobálták feléje s ha százszor eltiporták a támogatóit, a régi gyökér újabb és erősebb hajtást nevelt.

A néppárt az elhanyagolt állam és szociális érdekeket akarja biztosítani, alulról kezdi az építést, a nemzetet faji és nemzeti jellegében kívánja megerősíteni, anyagi és erkölcsi tápot ad életének, az önállóság felé tereli, becsületes munka útján tekegyűjtésre ösztönzi, a szövetekezeti társulás útján egy új jövőadó alapjait kívánja lerakni s „ez a program nem liberális, de gyökerének veletlenül magyar, nem kápriztatón szabadlevű, de mélyreható mélyig önzellen hámszerelmentől van áthatva.”

Ezért bíznak a jövőben s ezért ragaszkodunk szívünk egész belső szeretetével a néppártához.

Idősb Szőgyény-Marich László emlékiratai.

Városunk és megyénk történetében mindenkor aranybetűkkel lesz feljegyezve Szőgyény Marich László neve. Az a fény, mely a közöttünk való tartózkodása reánk árasztott, nem lehet csak múló ragyogása a múltnak. Talán ezért az a páratlan tisztelet, mely e név iránt még ma is oly élénken honol városunk társadalmának szívében.

Most, hogy a boldogult országbíró emlékiratai fainak kiadásában megjelentek, újra szemünk elé varázsolódnak a hirneves államférfi működése, élete. A személyes ítéletmester, a helytartó-tanács elnöke, udvari alkancellár, a

hathatásos években megyénk főispánja, majd főkamrármester, tárnokmester, országbíró, főrendiház elnöke: szinte szédületes lépcsők ezek a hatalomnak és szereplésnek útján, melyekre csak csodálattal tekinthetünk. A legválságosabb idők káprázataiban állott a kormányruha mellett. Láttuk azokat a titokzatos eseményeket, melyek az avatás szeme előtt is ritkán nyílnak meg.

Irány ezekben a mozgalmakba engednek tekintést, mi természetesen minden magyar emberre kiterjed, s vonzerővel bír. De megismerhetjük belőle az írójuk nemes, nagy lelkét, hazája iránt való lángoló szeretetét. Szerette királyát, de csak úgy kívánta szolgálni, ha e szolgálata a hazának érdekeivel is megegyezik. Még politikai ellenfelei is szerették és megbecsülték igazságszeretetéért. Kötelességtudásáért és szeretetreméltó modoráért. Mindent gyönyörűen látjuk megnyilvánulni az ő emlékiratának első kötetéből, mely az 1836-tól 1848 dec. 2-ig, vagyis V. Ferdinánd lemondásáig terjedő időszakot öleli fel.

Ára 10 kor. Kapható minden könyvkereskedésben.

A „Székesfehérvári Naptár.”

A Székesfehérvár is Vidéke legutóbbi számában egy „Sagittát” levélíró foglalkozik a Fejérmegyei Naptár Böngezős alírással megjelent naptár-kritikával. Elakarra hitetni a közönséggel, hogy a kritika én irtam csak azért kedvezőtlen, mert a tavalyi naptár összeállításáért a honoráriumot én vágtam szét. Kijelentem, hogy az idei naptárnak eddig egyetlen szót sem olvastam el, a kritikát nem én írtam s az a bizonyos tavalyi honorárium Böngezős alírású juttatott eszébe, mert én azzal ugyancsak nem dicsékedtem, hisz tudom, hogy *hátvan* oldal a program rész összeállításáért a kapott 20 koronát *arany* meglehetősen *szégyen* honorárium. Csak a *hom* ezzel épen a kiadó cég elkedett *halálból* a tavalyi félkért urakat a nyilvánosság előtt köszönetként lesajnálja.

Hogy a tavalyi és idei naptár közül melyik a jobb, nem tudom, de meg az idomosság tiltáná is, hogy én nyilatkozzam e kérdésben;

annyt azonban az igazság érdekében talán mégis konstatahatok, hogy a tavalyit kedvezőbb fogadtatásban részesítette a helyi sajtó. Miért tette, nem tudom.

Ennyit tartottam szükségesnek a meggyanúsítással szemben kijelenteni, az ellenkritika többi részére szolgáljon válaszul a lapunk felelős szerkesztőjéhez intézett alábbi levél.

Kirisits Bódog.

Főtisztelendő Szerkesztő Úr!

Engedje meg, hogy e helyen is köszönetet mondjak azért, hogy az idei Székesfehérvári Naptárra egyedül a jó ügy érdekében tett szerény megjegyzéseimnek b. lapja mult évi december 24-iki számában helyet adni sziveskedett.

Sohasem hittem volna, hogy ezen előzenyiségeért, melylyel nem csak engem, de bizonyára a Fejérmegyei Naptár keresztény érzelmi olvasó közönségét is lekötözte, bizonyos oldalról olyan választ kapjon, mint a milyen a Székesfehérvár és Vidéke mult évi utolsó számában megjelent.

Mint hogy a replika tónusa első pillanatra elárulja a forrást, melyből a felesleges szóáradat felbugyog, s mithogy a naptár felől jószándék-ból, sine ira et studio tett tárgyilagos megjegyzéseim cáfolatát még csak megkísérelve sem látom, nem válaszoltam volna a tartalmában túlszerűn írásra, ha a kritikám eredetét tévesen a lap szerkesztőségében keresve, a Fejérmegyei Naptár anyagi érdekek által veretettnek nem sejtetné. Így azonban kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a F. N. szerkesztősége s általában *Kirisits* ur, a lap belmunkatársa különösen annak a kritikának a megírásától teljesen távol állott. Hogy pedig engem, mikor arról a kalendáriumról írtam, az *ízlet*, a *gsefi* vezetett, azt csak az sejtetheti, kit soha munkájában más indok nem vezetett, (wie der Schulm ist, so denkt er!) s így el sem tudja képzelni, hogy valaki más indokból teygen vagy írjon valamit. Azt, úgy hiszem, felesleges mondanom, hogy engem igen kevésbé érdekel, kinek zsebet lüttöte akár tavaly, akár az idén a naptár összeállításáért a honorárium.

Megjegyezve még, hogy „Sagittát” nem tartom épen illetékesnek annak elbíráására, hogy Fejérvármegye keresztény olvasó közönségét mi érdekli jobban: az-e, hogy ki pl. a túlsó oldal előtt sem közömbös rácsalmái ker. fogyasztási szövetkezet elnöke, vagy a Chewra Kadischa

— Hallottam . . . Elég szomorú, hogy a férfiak más módját nem ismerik a lovagias ügyek megoldásának.

— Ilyen hidegen, ilyen könyörtelenül beszél, lelkem . . . csak így? csak így? — pattogott az özvegyné s fehér kis fejével oly merészen hajolt előre, hogy egyenesen oda koppantotta a szép asszony kebléhez. Ugy emlékszem, hogy egy időben az ideálja volt!

Szentpálné kacagott. Talán nem is illett ilyen csendő hangokat szórni a vén hársak hallgató csendjébe.

— Ha mindenki ideálom lett volna, akivel szót váltottam ez életben, asszony-generális lehetnék . . . Gyermekes ostobaságnál nem volt egyéb az!

— Forró Gergely nem nősült meg soha. Miért tette, ha nem rágogott valami a szívében?

Ki ismerné a férfilelek minden gondolatát? Szeme úgy villogott, mint a tigrisé, ha megcsapta a párolgó vér édes szaga. Leány voltam, szabad voltam, miért nem lépett fel komoly szándékkal?

— Mert kegyednek pénz, vagyon kellett, lelkem. Ő pedig szegény volt, csak hivatalából élt. Fényelgni akart a nagyvilágban, azért választotta a dugazlak, öreg Szentpályt . . . Kívánta lelkem, hát megmondtam, ha fáj, ha nem!

Szentpálné szívéből sirva, zokogva kívánczolt fel az igaz szó, hogy: „Nem igaz! Nem igaz! Pillanatnyi dac, boszúálló kétségbeesés volt e házasság szülője, amely után megbánva, elhallgatva, eltitkolva, ezer veszedelemmel szembeállva százszor jobban szerettük egymást!” De jókorán legyőzte felindulását. Hiszen ez a véd: az ő — mentsege . . . ki már a régi volt: vidám, örökmosolygó, édesen könnyelmű . . . Kissé keményen szegte fel fejét, amikor kacagva mondta:

— Ki veheti zokni, ha pénz, vagyon volt az ideálom? Aki hasonló körülmények között nem így tett volna, dobjá reám a kárhoziatás követ . . . Menjünk, Tildám! — Fgyetlen kevély fejbiccentéssel vett bucsút az örnagyentől, a ki haragosan csóválgatta ujját a fejét:

A lelketlen kigyó!

Szentpálné Tildát beletülte a padba, a kis lánykák közé, maga pedig félrevonult a szélső oltár elé, ahol nyomorék rongyos emberek térdeltek. Ráncos szomorú arcukon megnyugvás féle sugárzott. Irigykedve tekintett reájuk: boldogabak voltak, mint ő, könyörgésük elfeledtette velük az élet keresztjét. De uram, hogy szerezzen ő megnyugvást a lelkére, amikor imádkozása átok, meghasonlott lelkének lázongása az ég ellen, amiért megengedte, hogy az a nyomorult golyó átfurja a Forró Gergely kebelét? Magában a kinek poklát hordja es sirni, jajongani fenhangon, megtámadni az Isten bölcs ítélkezését úgy, a hogy a kétségbeesés készítené — nem szabad.

Szerencsére, a templomozás hamarosan végétért. Szentpálné mehetett vissza a fényes világba, hogy tovább mosolyogjon, tovább hordja a láthatatlan nagy keresztet. A hársfák alatt azonban utólag elfogta az örnagyé. Szeme nem is égett, hanem lángolt, mintha valamely rejtőző hatalom egy-egy fáklyát lobogtatott volna a pilálja alatt.

— Most beszéltem az orrossal, lelkem. Azt mondta, hogy már beállt az agónia . . . Vége a szép dalias embernek!

Es nézte, vizsgálta a Szentpálné arcát, hogy nem rándul-e össze a fájdalomtól? Nem rándult. A szivelen asszonyok igazi könnyelműségével jegyezte meg:

— Legalább lesz egy kis látóval. Ugyis rég nem volt. Mert remélhetőleg úgy temetést

rendeznek a tisztársai! És tovább lépkedtek a fák alatt, büszkén, emelt fejével csak úgy sodorta a lehajló ágakat, mintha e pillanatban semmiféle gondolat sem élt volna a szívében azon az egyen kívül, hogy kedvére kibámullassa magát a szórakoztató pompás temetésben, akárcsak valamely cirkuszi látványosságon. Tilda vidám kacagással követte.

— Na, ez az asszony lelketlen nyomorult! — mondotta az örnagyé s szörnyen haragudott, hogy valami szennazóval: a büszke asszony megtört fájdalomával nem beszélheti tele a várost.

Othon azonban már nem tudott többet színészkedni a gyötrődő asszony; tébolyító fájdalomának ki kellett törnie. Őlébe kapta a rigóval pajzánkodó lánykát, ölelte csókolta, hogy majd megnyomorította s kapkodva, lázasan beszélt a távollevő apukáról:

— Jaj, Istenem, ha szerencsétlenség érné az uton . . . ha kisiklott volna a vonat . . . ha halva hoznák haza és nem lenne többé senkink, aki szeresen! . . . Ugy félek, úgy fáj valami itt bent! . . .

Az érző szívű lányka keserves sirásra fakadt, nem csoda, a jó apukát végtelenül szerette s olyan borzasztó volt mindazt elgondolni, amivel a mamuci szomorította a lelkét.

— Sirj, babuskám siri! Apuka megérdemli, hogy megsirasd, lásd, én is sírok, én is . . .

Végig omlott a padlaton, sirt zokogott, megmegrángatózva, mintha valamely láthatatlan hatalom könyörtelenül rátaaposott volna a szívére. Olyan kimondhatatlan könnybűlésére szolgált mégis, hogy igazán, szívéből kisírhatta magát; hogy Tilda gyermekek együgyűségében nem verte fel jókedvével a házat, amikor Forró Gergely a halállal vívódott . . .

Szabó Ferenc.

előjárója (kérem ezt sem a „szent safrányt“ emlegetők izléstelen csufolódásával, csak a replika kedvéért mondom), kijelentem, miszerint nagy vigasztalásomra biztos tudomásom szerint a nap-tár kiadó cég már kapott, vagy a közel jövőben kapni fog ez irányban felszólítást, hogy a jövőben jobban nézze meg, kire bizza ez ideig jó-hírű kalendáriuma összeállítását.

Mint ahogy nem akarom feltételezni, hogy ez a „kellő eredménnyel“ nem járjon, azért a Sagittia által rémképkben látott fejérmegyei néppárti nap-tár kiadásának kérdését egyelőre nem tartom aktuálisnak. Ez azt hiszem, jó részben a Szám-mer-cég jövőd eljárástól fog függni.

Egyelőre köszönet a Székesfehérvár és Vidékének a nem épen utolsó eszme felvetéséért. Wir werden schon sehen!

Maradtam őszinte tisztelem kifejezése mellett

Böngésző.

UJDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma **Vizkereszt ünnepe miatt f. hó 7-én azaz szerdán este jelenik meg.**

— **Az ORÁrogylet** rendes havi miséje f. hó 4-én, vasárnap d. e. 10 órákor fog a szemináriumi templomban bemutatlni.

— **Szerkesztő változás az „Új Lap“-nál.** A népiesen szerkesztett két filléres napilap, az „Új Lap“ szerkesztőségében szerkesztő-változás állott be. Dr. Gyürky Öpön, ki eddig mint a lap felelős szerkesztője működött, tekintettel elfoglaltságára, ezentul mint a lap főszerkesztője fogja irányítani az „Új Lap“-ot; míg a felelős szerkesztői díszes tisztséget Széklay János dr. jubiláns kath. hírlapíró a „M. Á.“ főmunkatársa veszi át. Mihályfi Ákos dr. egyetemi tanár, ki eddig a főszerkesztő teendőit látta el, sürü munkálkodására való tekintettel a lapfelügyelő bizottságba vonul vissza, azonban hivatott tollával továbbra is támogatója marad az „Új Lap“-nak. Elismerés a távozóknak, üdvözlés az új vezéreknél!

— **Hymen.** Kolossy Zoltán homok-terennei földbirtokos eljegyezte Kovács Marisha kisasszonyt, Kovács Lajos szababattyáni tekintélyes polgár bájós és kedves leányát.

— **Tartalékos tisztak kinevezése.** Az újévi szokásos kinevezések alkalmából a m. kir. honvédség tartalékában kinevezettek a székesfehérvári 17. honvédezedrehez hadnagyokká: Parragh Gábor, Mészáros-Kecseli János, Buzás Kálmán, János József, Laki Lajos, dr. Terkán Lajos; hadapród-tiszthelyetteseké a következők volt egy éves önkéntesek: Almássy Antal, Sárközy Vince, László Aladár, Keppich Béla, Ziffer Gyula, Denkinger József, ráckevi Eötvös József, Török Jenő, Farkas Zoltán, Szabó János, moóri Kónig Gyula, Bohunitzky Jenő, thányi Sörös Ernő. A 69. sz. cs. és kir. gyalogezredhez kinevezettek tartalékos hadnagyokká: Riesz András, Laub Bernhard.

— **Havranak Antalé temetése.** A város közönségének osztatlan részvéte kísérte utolsó földi útján az élte virágában elhanyagolt és édesanyját. A virágerdővel birított ravatalon a következő koszorúk szalagírásait sikerült feljegyeznünk:

Igaz hitves, drága jó anya — Isten veled.
Szeretett leányunknak — Bánatos szülők.
Felejthetetlen Lincsiknek — Suly László és családja

A kedves nővérnek Tömörnyé és családja.
Isten veled — Évárad Károly.
Tiszteletünk jeléül — Szeretett fűnikneknek.
Felejthetetlen sógorunknak — Ferenc és Erzsébet.
Szeretett sógorunknak — Béla és Teri.
Szeretett keresztleányunknak — Havranak János és neje.

Felejthetetlen Lincsiknek — Tóni és Margit.
A kedves rokonnak — Pisky család.
Szeretett hugunknak Havranak Lajos és neje.
Szeretett leányunknak — Juliánka és Géza.
Szeretett leányunknak — Birki János és családja.
Szeretett leányunknak — Havranak Ignác és családja.
Mély részvéte jeléül — Öv. Felmayer Istváné.
Őszinte részvéte jeléül — Pánni István és neje.

Legmélyebb részvételnk jeléül — Klökner József és neje.

Mély részvételnk — Dr. Eisenbath Károly és neje.
Igaz részvételnk jeléül — Karl István és neje.
Igaz részvételnk — Hübnér Károly és neje.
Szeretettük jeléül — Csikós Endre és neje.
Részvéte jeléül — Krén Ignác és neje.
Gyászra jeléül — A felső- és vízvárosi Olvasókör.

Közönlényüdvözlés. Fogadják mindazon jó barátaink és tisztelőink, kik az igaz hitves s drága jó anyja elvesztésével bennünket ért mérhetetlen fájdalmat igaz részvételnk enyhíteni sziveskedtek, valamint a drága halott temetésén megjelent nagyközönség és egyesületék ezuton is vérző szívünk őszinte köszönetét. *Havranak Antal és családja.*

— **Szilveszter-est.** Kedélyes, jól sikerült Szilveszter-estélyt rendezett a Tóvárosi kör s a fiatal-ság ugyancsak kiválólag-kivirradtug ropta a táncot. Hogy a szép nembem nem volt hiány, az alábbi névsor igazolja.

Asszonyok: Bereczky Miksáné, Báró Jenőné, Dr. Balassa Imréné, Fortwíngler Ferencné, Fittler Béláné, öv. Fleischer Gyuláné, Dr. Fiáth Györgyné, Gebhard Bódogné, Dr. Holly Gézané, Hunka Richardné, Kenessey Gyuláné, dr. Kégi Károlyné, dr. Kövesi Istvánné, Matekóvits Lajosné, Molnár Béláné, dr. Mészöly Józsefné, Mayerhoffer Ferencné, Plossek Ferencné, Póllaschek Albiné, dr. Révy Ferencné, Szűts Arumné, Sárközy Ferencné, Tóth Istvánné, Tóth Gézané, öv. Udvardy Jánosné, Zsigray Sándorné.

Leányok: Diebala Erzsike, Emmertth Mariska, Fittler Lujza és Vilma, Fleischer Antónia, Fortwíngler Erzsike, Grundböck Gizella, Gebhard Irma, Kenessey Margit, Kalnecker Ilonka, Molnár Amália és Juliska, Plossek Margit, Pellet Katalin, Póllaschek Annuska, Révy Emmi és Gizella, Sárközy Margit, Tóth Laura, Udvardy Salome, Zsigray Gizella.

— **Újévi üdvözlések megváltása** címén a jó-tékony egyesületek javára befizetni sziveskedtek: Öv. Végh Ferencné 2 kor., Szommer család 8 k., Szecezy Gyönyé 5 k., Szűgyény-Marich Julia 4 k., Gremsperger István 20 k., öv. Számmer Pálné 2 k., Számmer Kálmán 3 k., Fittler Béla 10 k., Kempelen Imre 20 k., Schlamadinger Alajos 2 k., Kat. Horváth István 3 k., Felmayer István s fia 20 k., Wertheim Armin 6 k., öv. Reichard Mórné 10 k., Dr. Fanta Adolf 4 k.

— **Karácsonyi pásztorjátékok.** Abai levelezőnk értesít bennünket arról a gyönyörű pásztorjátékról, mely a községben folyott. Stareczky Géza „Jézus születése“ c. darabot adták elő a termet zsűfőliség megtöltő hallgatóság előtt. Ezzel kapcsolatban gyönyörű karácsonytával is meglepték a gyermekeket, mely meg volt rakva a kis Jézus kedves ajándékaival. A jötevésért Szabó Gyula plebánost és nővéreit áldja mindenki.

Ráczkénin szintén volt színjáték, a hol dr. Fantsz József „Egy arva leány“ c. 5 felvonásos darabját adták elő mindenkit meglepő ügyességgel s a közönségnek akkora érdeklődésével, hogy az előadást háromszor meg kellett ismételni. Ugyanitt 700 koronát osztottak ki Szent Antal szegényei közt.

— **Az idők jelle.** Seregélyesen történt ez a józú kis historia. Tudvalevő dolog, hogy a seregélyesiek lödokterára Székesfehérvár szab. kir. város vetette ki a hálóját. A jó lödokter engedett a szirén-hangoknak s most már a mi sebhedt szívű marháinknak, lovainknak, a tisztoskoru kisasszonyok dédelgetett cicáinak fájdalmára keresi a flastromot a patikában. A seregélyesi sánta lovak, az öreg kisasszonyok cicái stb. stb. testi épségének hivatott és okleveles istápolója tehát megszünt ott nemes hivatását folytatni. Lón tehát izgalom, sürgés-forgás, mindenekelőtt pedig az új pályázati feltételeknek pontos és részletes kiírása, melynek alapján egy ügyes és minden kívánalomnak hiány nélkül megfelelő állatorvos boldogítsa a község lakosságát. Hogy az igazság hűsége semmi csorbát ne szenvedjen, megjegyezzük, hogy nem egy leányos mamának a szive dobant meg, hogy ime új remények hajnalja dereng napkelet felől. Utóvégre egy állatorvos nem megvetendő parthie a mai világban. Nemcsak megvetendő parthie mert az állam az állatorvos, tok iránt való újabb rokonszenvét nyilvánítván, oly tiszteletreméltó állásba emelte az állatorvosi állást, a mely előtt bizávt kalapot lehet emelni. Hogy a leányi szivek valóságos telegraf-masina-

termekké lettek s hol jobban, hol lassabban, de színet nélkül zakatoltak, azt — úgy gondolom — még kevésbé kell bizonyítani. Miért ne volna joguk a jövevényről várni a balzsamcseppeket vagyó szívükre? Mondják — volt olyan is, ki megálmodta már az eljegyzési ünnepély részleteit, sőt oly nagy volt a vetélkedés, hogy — a mint biztos forrásból értesülünk — a minap tervezett nagyszabású műkedvelői előadás is füstbe ment.

A pályázat ki is iratott annak rendje és módja szerint. Pályázó is akadt számszerint kettő. A választás a múlt napok egyikén volt megejtendő, melyre Korniss Zoltán szolgabíró hivatalos apparátussal és hivatalos komolysággal meg is érkezett. A község érdemes elöljárósága egybegyülekezett s még hivatalosabb színtsággal igyekezett megejtetni a község sorsának intézését. A jelentkezők egyike még is jelent Stern vagy Goldstern — nevérol nem számol be egészen pontosan a seregélyesi híradó — de igen jó hangzástu napkeleti név vala; a másik pedig a józamatu Hegedüs néven szerepelt. A község érdemes elöljárósága elővette a jobbké eszt s midőn Korniss szolgabíró a formalitások után kérdést intézett a szívük választotta szemé, mint a karikacsapás egyértelműleg valamennyien Hegedüstre adták a szavallatjukat.

A szolgabíró előbb nézett egy nagyot, aztán csodálkozón Furcsa! Azt nem látják ezt meg szemöl-szembe szemléltetik és mégis a láttatán után vonzódnak a szívük.

— De mégis tessék egy kissé megfontolni a doigot — vélte a szolgabíró Stern ur kevésbé ragyogó orcájára tekintve — fontos dologról van szó, mely mélyen érinti a község beléletet.

Az érdemes előjáróság azonban megszegte a nyakát s egy lépés kevés, de annyit sem tagított a kimondott véleményről. Mit volt má tenni, a szolgabíró beadta a derekát s ünnepélyes hanghordozással kimondotta, hogy Seregélyes községét és mélyen tisztelt környékét (állatjait tekintve) Hegedüs ur atyai gondjaira bízandja.

Stern ur csillaga tehát letűnt. Azaz mégsem egészen. Az érdemes elöljáróság meglegedetten tekintett tetetere és jelentős pillantásokkal mérte végig Stern urat, a szétfoszlott üstökösst. Stern ur azonban keresztüllátott a szítán és tudta: wo is der Hund begraben? (Hol van a kutya eltemetve?) Jelemtőseket pislantott és kirukolt a furbával.

— Érdemes előjáróság! — ekként szónokolt — Önök egy téves hitben ringatózták eddig magukat. Önök azt hitték, hogy Hegedüs ur nem zsidó. Legyenek önök megnyugodva, Hegedüs ur éppen úgy zsidónak született, mint jó magam, csupán csak a neve csalja.

Ha láttatok bajos és nem bajos olvasóim nyúlós és megnyalásodott új bort, a mely hosszsan és bámulatosan tsepeg, könnyen lelki szeméitek elé varázsolhatjátok az érdemes elöljáróság megnyúlt arcultát.

— Tehát az is:...

Gondolkoztak, bánkódtak, de többet nem tudtak szólni. Végre is a legbátrabb ily szókat szökkentelt ki a fogainak sóvényéből:

— Tekintetes szolgabíró ur! Talán jó volna a községnek ez az itt tisztelt uris. Meg lennénk mi már evvel is elégedve. Ezt legalább látjuk, annak meg talán még olyanabb lesz a fizimiskája.

— En pedig érdemes előjáróság nem semmisíthetem meg az imént hozott határozatot. A mit az elöljáróság fozott, egye meg. Az önök dolga, hogy most hogyan holdogolnak a választott orvosokkal.

Igy vásárolt be Seregélyes község érdemes előjárósága, így foszlottak szét az illatos, rózsaszínű légvárok, s hogy most hogyan gyógyulnak meg a sebhedt szivek... ki tudná azt megmondani?

Hanem ez a tulságos nagy szeretett nem is egyébb, de mindenesetre az **idők jelle.**

— **A palotahírvárosi Olvasókör** folyó évi január 6-án tartja rendes évi közgyűlését, Nagy Ignác a kör elnökének elnökdete mellett. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés az 1902. évről. 2. Az igazgatók jelentése és a pénztárrok felmentése. 4. A könyvtárnok jelentése. 5. Az 1902. évi tiszteletdíjak iránti intézkedés. 6. Indítványok tárgyalása.

— **Értesítés.** Ezennel értesítjük az igen t. kereskedő urakat, hogyha bármi tekintetben (panasz, orvoslás kérése, indítvány stb.) a társulat-hoz fordulni óhajtanak, sziveskedjenek a társulat titkárnál, Kunos Gyula ural érintkezésbe lépni, ki hétköznaponként d. e. 11—12 óra közt a felső keresk. iskolában rendelkezésre áll. A székesfehérvári keresk. társulat elnöksége.

— **Új ügyészégi megbízott.** Az igazságügy-miniszter új. Balvány Lajos vaali járásbíróági joggyakorlatot a vaali járásbíróág mellett alkalmazott ügyészégi megbízottnak állandó helyettesül rendelte ki.

— **Furáng.** A „Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylet” székesfehérvári fiókja 1903. évi január hó 18-án üzeveg és árva alapja javára saját helyiségében Varga István vendég-lője (Alsókirálysor 2.) világsportával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Személyjegy 1 k., családjegy 1 k. 50. fill. Kezdeté este 8 órakor.

A székesfehérvári iparos ifjak önképzőköre 1903. január 21-én, Laczkovits Béla megnagyobbitott helyiségében saját pénztára javára jelmezes táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. — Belépődíj személy-jegy 1 korona, családjegy 1 korona 60 fillér.

A székesfehérvári „Zene-kedvelő Egyesület” 1903. évi január 6-án délelőtt 11 órakor a város-ház nagytermében rendez évi közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. Titkári jelentés az egyesület állapotáról. 2. Az egyesületi titkári választási. 3. Pénztári jelentés. 4. Az 1903. évi költség-örányzat megállapítása. 5. Indítványok.

— **Népesedési mozgalom.** A székesfehérvári belvárosi plébánián területén a lefolyt 1902-ik évben a következő volt a népesedési mozgalom: megkereszteltetett 469 újszülött, ezek közül 225 fi, 244 leány; házasságra lépett 79 pár; meghalt összesen 236 egyén, ezek közül 126 fi és 110 nő. A születések a hallozást 223-mal mutlak felül.

— **Az eltűnt és megtalált kocsit.** December hó 30-án Hantosi Kiss Mihály apáca utcai lakos a szőlőtől jövet Kajtor Jánossal bement Hollósy Gábor kocsmájába s borozgatás mellett temették az ő esztendő. Beszélgetésük folyamán egy iparos kinézésű ember vetődött oda s egy pokrócot kínált eladásra. Hamarosan meg is alkudtak s 3 koronáért Kise lett a pokróc. A jó vasár örömeben mind a hárman felültek Kiss Kocsijára s Nagy Lajos sító-utcai vendéglőshöz hajtottak, a hol a lovakat ismét őrizetlenül hagyták. Alig voltak azonban néhány percig a vendéglőben, az ismeretlen idegen eltűnt s vele együtt a kocsit a vasútnál. A kocsit és lovat meglett, az idegen alak azonban magával vitte az eladott pokrócot, melyet Wolkenstein bérkocsis tulajdonos Fazekas-utcai udvaráról lopott el.

— **Névváltoztatás.** Kirchner Mihály ondófi születésű, aradi lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Kovács”-ra változtatta.

— **Garázda csavargók.** Négy jövő csavargó szedte magába a büfelejtő snapszot újev napján Pálincás József csikvári uti vendéglőjében. Mikor már a decik sorozatát végigévezték, a poltarakkal és székekkel kezdték dobálódni a vendéglős nem kis bosszúságára és még nagyobb kárára. Persze a hangos mulatság után a kárnak nem akadul guszajna s ezért Pálincás rendőri asszisztenciával csendesítette le a jókedvű utafakat, a kik most a rendőri zárkában elmélkednek az újev örömei felett. A jeles társaság tagjai: Mózer Ferenc zirci illetőségű, elzülött csavargó, Horák Antal, Horák Rozsán és Hemplinger Mária zülött alakok.

— **Meghívó.** Rákos I. tánciskolájának diák tanítványai az „Erzsébet Népkonyha” javára 1903. január 17-én (szombaton) este fél 7 órakor a „Szarvas” (Laczkovics, Budai-út 8. sz.) vendéglőben zártkörű táncpróbát rendeznek. Személyjegy: 1 kor. — Caládjegy: 3 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A táncot Pozsár István zenekarának hangversenye előzi meg.

— **Pokróc-lopás.** Zsédely György Széchenyi u. lakos bérkocsistól december hó 30-án reggel 5 óra tájban egy 25 kor. értékű sűrűre lópakrócot ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást, eddig azonban eredménytelenül.

— **Tolvaj lovtárs.** Tegnap délután együtt borozgatott a Hollósy-féle vendéglőben Nyerges Bogrnár István egy mindkét lábára csonka csavargóval, Szalay Károlyval. Addig-addig beszélgettek, míg Szalay kivett Bogrnár zsebéből 10 koronát s aztán odébb állt. Bogrnár azonban ideje korán észrevette a pénzhányt, a rendőrség közbejöttével felelősségre vonták a csonka tolvajt, a ki hosszas vallatás után beismerte hogy a pénzt ő lopta el s a korcsmá melletti sorompónál elásta. A károsult megkapta pénzét, Szalayt pedig átkísérték a járásbírószághoz.

Az Egyházmegyei könyvnyomdában (volt Szammer Kálmán-féle) Kossuth-utca 11., egy jó házból való fiú tanulókat felvételik.

Nevelés három ismeretlennel.

Irta és a belvárosi kath. körben 1902. dec. 18-án felolvasta:

Károly Ignác, főgimn. tanár.

(Vége)

Ime ezeket hallják tanítványaink az iskolában, és ezekhez még azt, hogy mind a három lelkiismeretben kötelező. S ha mindezt a fiú saját szüleinél nem látja, ki meri tagadni, hogy a gondolkodó gyermeki lelkében ez szűli az első meghasonlást. Aztán az ifju okoskodik tovább. Ha ezt a hármat, a mit ő olyan fontosnak, szükségesnek, hasznosnak, sőt kötelezőnek tanult az ő nevelőitől, ily közömbösen lehet venni, akkor a többi mind elvethető. Mikor pedig az így okoskodo lelek a három ismeretlen helyett meghallja azt a három nagyon is ismeretes és agyoncsépelett gunyvevet, a melytől a legtöbb katolikus ember úgy meg szokott ijedni: bigott, klerikális és ultramontán, akkor kész elvetni mindent, a mit ifjukorában szentnek ismert, még boldogsága, lelki üdvé arán is, csak ezt a három izesztó szót ne váglassa szeme közé semmi éretlen gondolkodásu ember, a ki képes másnak vallásos meggyőződését gúny tárgyává tenni. Ez a mai felvilágosodottság lelkérik és egész életünk boldogságának drága árán.

Es most kérlek minden igazságosan itélő embert, volna-e a társadalomnak annyi véres áldozata, ha leborulnánk mindnyájan a vérontás-nélküli áldozat előtt?

Még csak a mai koldus szép regéjét hallgassák meg. Gyönyörű allegóriája ez a hálátlan gőgös és epen ezért boldogtalan emberi társadalomnak.

Hasonlít a mai emberiség ahhoz a született vakhoz, a kinek volt egy vezetője: ez vezetgette tiszta szeretetből, ez segített neki minden bajában, enyhítette szenvedésit, táplálta, vigasztalta: adott a kezébe egy hatalmas botot, a melyre támaszkodhatott, a melylyel a nagyobb botlásokat kikerülhetette. Csinált neki tarisznyát is, mely folyton tele volt élelmi szerekkel és így a vak koldus minden nyomorúsága mellett is jó napokat látott, sorsa türethető volt s még is volt elégedve. De lassankint fura, mondhatnám örült eszmék keltek az agyában. Mintha csak a gonosz lélek sugalmazta volna. Minek nekem vezető? nem vagyok én már gyermek! És elcsapta magától egyetlen barátját, de ez titkon kísérte tovább. A világtalán megint gondolt egyet. Minek nekem ez a bot? nyugnek? hisz szegyen ezt hordozni! és eldobta, de a vezető fölsejta s vitte utána. Végül a tarisznya, az húzza vállait, röstelte viselni, azt is eldobta; a vezető vitte utána. — Az ut egy darabig jó volt és a vak koldus most vad kézzel szívta a szabadság levegőjét, büszkén lépegetett, és bár idegesen remegett egész testében, lelke nyugtalan volt rút hálátlansága miatt, de hiúsága ki volt elégite, sőt föl is kiállott: Mily balga voltam én! kicsoda terheket akart rám erőszakolni az a vezető. Mennyivel más most az önrzetem, hogy magam haladok minden segítség, minden teher nélkül; de csak jönne már valaki, a kitől alamizsnát kérhetnék, mert kezdék éhes lenni. — A vezető meghallotta s rögtön megkínálta étellel. A boldogtalan koldus megismerte hangját, s azt mondta neki: — „Te nem kellesz, mindenki csak te nem. Te szabadságomtól akarsz megfosztani.” — Meggyorsította lépkeit s egy kis kőbe megbotolva végig zuhant a

sáros uton. A vezető fel akarta segíteni, de a vak tiltakozott: „Mindenki, csak te nem!” — S a vak koldus a maga erejéből akart lábra állni, de hasztalan volt minden ideges erőlködése, visszabukott ismét. Miután senki sem jött segítségére, kénytelen volt kétségbeesve fölkiáltani: — „Vezetőm, egyetlen barátom” Nem is kellett többet neki mondani, a vezető rögtön ott termett, talpra állította, visszaadta botját, tarisznyáját s a koldus sorsa ismét türethető volt.

Az emberiséget is megvakította az eredeti bűn, melyben születünk.

De van vezetőnk, ki tiszta szeretetből vezet, ki vakságunkban is oly fényvel világít: hogy a helves utról az ő vezetése mellett le nem térhetünk; enyhít, táplál, vigasztal; kezünkbe adja a három ismeretlen és így sorsunk minden nyomorúság mellett is türethető.

De egyszer csak fura, rettenetes eszmék járnak be az emberiséget s a por és hamu elcsapja magától a Teremtő, a Vezető kezét, eldobja a három ismeretlen és hiúsága, büszkesége ki van elégite s gőgösen kiáltja:

— „Micsoda terheket akart a Vezető nyakamba akasztani! bójt, sz. mise, gyónás, áldozás lealázó! magam lábán akarok járni. Nem vagyok már gyermek.”

Ily fennen beszélünk, míg jó dolgunk van. Isteni Mesterünk hozza utánunk a három ismeretlen és szeretettel lesi, várja, mikor engedjük meg neki, hogy segítsen rajtunk. Büszkeségünkben eszünkbe sem jut az ő segítése. De életünk utja a három ismeretlen nélkül csakhamar sáros lesz, a legkisebb nehézségre elzuhanunk és ettől kezdve életünk boldogtalan vergődés.

Az emberiség már nagyon szenved és még mindig büszkén kiált föl: — „Mindenki, csak te nem!” Magától erőlködik, de hasztalan minden erőlködése, nem bír lábra állni.

Borzasztó körülméni és szemlélni az összes társadalomnak kínos, tehetetlen vergődését. Mindenütt nyomor, szenvedés, boldogtalanság és mégis! Spanyolországban „le a jezsuitákkal”, Franciaországban „le az apácákkal” és „le a keresztel” nemcsak az iskolákból, hanem még az utcákról is, Ausztriában „el Rómától”. Olaszország anarhistákat nevel az összes társadalomnak, Anglia másfél esztendeje vadallat módjára üldöz egy vergődő nemzetet, Németország nagy császára arcán viseli korának bélyegét, Oroszországban a nihilismus és Szibéria élet-halál harcot vívnak egymással.

Hunyjuk be a képzelet szeméit és sörpörünk a magunk háza előtt. Nyissuk ki szemeinket édes hazánkban és lássuk, hogy a botlások és zuhanások mi nálunk is egyre-másra folynak, még pedig a társadalom minden rétegében. Szerencsika-mérgés az a nép között apa-anya ellen, „gyilkos testvér botja zuhanása”, hóhér kitéje az előkelő világi nyakán, dúsgazdag orvos halott rablása, tanult emberek sikasztása, művelt öngyilkosok fegyverdurrogatása sürü egymásutánban, párbajban elesett családapák özvegyeinek és árváinak jajkiáltása, mindezek egy pillanatra gondolkodóba ejtik, megrémítik a szenvedő emberiséget.

Mikor az emberi gőg, szabad gondolkodás megtermi e gyönyörű gyümölcsöket, akkor még a saját is lejjajdul: „Vallásosan kell nevelni az új nemzedéket.”

Nem az ifjúságban van a hiba; az a példa után indul.

A budapesti dicső ifjúság lelkében már mutatkozott a visszahatás első lépése, a mely súlydeztől való undor s a Vezető jelvényét, a szent keresztet már-már feltűzte az egyetlen terneinek falára, a honnan kiméltlen kezek egykor kidobálták, a „Regnum Marianum” lelkes ifjúsága a keresztfához akart menni, mert máshol nem lelhetett nyugodalmat lelkének és az ifjúságnak ebben a szent küzdelemben épen a legilletékesebb tényezők, a jogtanárok nyújtottak segédkezet, de a vak koldus még ebben a végtelen nyomorban is azt kiáltotta: „Te nem kellesz, mindenki, csak te nem.”

Szegény vak koldus te! hát még több zuhanás kell? lesz még több is, és addig föl nem kelsz a sárból, míg bocsánatot nem kérsz isteni Vezetőtől, míg el nem fogadod kezéből a három ismeretlen, az önmegtartózkodást, a sz. misét, a gyónást-áldozást.

Es most esdó szóval, lelkem egész lángjával kérem a szülőket, hogy e három legfontosabb, legszentebb dologban mutassanak jó példát kedves fiaiknak.

A múlt század végén e helyről egy felovásást halottam a század végéről. Egyik életpéldának a megjegyzését nem feleltem el: „Ez aztán patent felovásás volt. De hát meghalgtatjuk, s maradunk századvégiek.”

De ha a múlt század végén századvégiek voltunk, a jelen században ne maradjunk századvégiek. Mert hisz új század virradt fel és úgy érzem, hogy e században Krisztusnak győzni kell.

Fogadjuk el az ő vezető, áldó kezét s az ő legdrágább ajándéka, a három ismeretlen ne legyen előtünk ismeretlen.

Es biztosítok mindenkit, hogy míg e három nélkül a jólétben is boldogtalanok vagyunk, addig e hárommal még a szenvedésben is boldog tud lenni az ember.

Jöjj hát, isteni Vezérünk nyujtsd felénk áldó, boldogító kezét, mi fel akarunk kelni a sárból, jöjj és segits rajtunk!

SZINHÁZ.

Szerda, dec. 31.

Scinpadai ürességek és cirkuszi komédiák. Ez a mai este megérdemelte volna, hogy valamennyi színházlátogató hamis pénzzel fizessen a jegyért és ne cserélje be később se jó pénzzel, ahogy a direktor se kárpótolhatja többé az ott volt közönséget az elrontott Szilveszter esteért. A program már magában véve silány volt, de még ebből is elvettek, még ezt is összevissza forgatták, cseberberélték. Minthogy egypár jól sikerült száma kivételével annyira a kifogásunk, a mire ez a rovat kinyujtott állapotban sem elég, csak annyit jegyzünk meg: nem csodáljuk, hogy sok színházlátogató megbotránkozósáran oda fogadkozott, hogy nem látja bíz jó darabig a színház belsejét, a hol ilyen irodalmi és cirkuszi szerezéseket adnak be a közönségnek — rendes helyárok mellett.

Ujév napja d. u

Asszonyok a kuszárnyában. Énekes bohózat. Délutáni előadásnak elég jól sikerült és ez főleg Kovácsnak (Zilcei Mátvás), Szalókinak (Muki), Molnár Bellának (Olympia), Szabónénak (a kis mama) és Rajcsányinak (Czinke örmester) az érdeme. Az egyik kezdő, Bónis Margit is kapott végre egy kis szerepet (Lina). Csinos, okos arcu, kedves megjelenésű kis lány, a kiről, ha nem tudnók, hogy az első esztendejét szolgálja Thália templomában, azt hinnénk, hogy sok-sok esztendői gyakorlat révén érte el azt a szép rou-tint, a mely értelmes játékában megnyilatkozott.

Este.

Piros bugyelláris. Csepreghy Ferenc találta meg; tele volt kincssel, a magyar fajnak ma már romlásnak indult szellemi és erkölcsi kincseivel.

Mivel a multkor úgy rémlett, mintha a *Vercshajn*-ban a Margó játéka egy kissé áttetszett volna az operettprimadonna, ma este különösen megfigyeltük. Nem volt abban a Zsófi asszonyban egy szikrája sem az operett szalmalángjának, hanem becsületes magyar szellem beszélt minden szavában, de még az accentusában is.

Amilyen erős volt szerepében Margó, ép oly gyenge volt Margitai (Török bíró), a kinek már a maszkirozásában is több szerepe volt a hiuságnak, mint a történelmi hűségre való törekvésnek. Ez a hiuság azonban már a csizmájáig nem terjedt ki, amely a maga subickolatlan topán formájában már nem először tetszett vissza nekünk. *Rajcsányi* (Csillag örmester) alakítása, eltekintve néhány operett mozdulattól, — amely különösen abban a megkapóan szép drámai jelenetben tűnt fel a mikor a Török bíró lábához vágja az ötszáz pengővel együtt a becsületét, szabadságát, — igen szépen sikerült; *hangja* is rendben volt. Meghatón jó volt a *Kovács* (Peták kaplár) alakítása is. *Kürtli* Teréz (cigány-asszony), aki máskor elég ügyes, nyilván nem látott még cigányasszonyt, így hát elhelyett a Teitelbaum néni mutatatta be, a ki Budapest a Dob-utcában 25 krajcárért négy tíz ételen ebédekét főz.

Házasadjunk. Énekes bohózat, a melyben az a karakterisztikus, hogy kevés benn az új vicc, meg az új nóta. A szereplők azonban mégis kiráztak belőle valamit: egy pár házasságot, ami megint nem új vicc, de valami. *Kovács* (Sámson, házasság közvetítő) és *Szalóki* (a segédje) ügyesen adták meg a darab tónusát. *Margitai* (Kubacska) kevés drámái szerepében ért el oly sikert, mint ebben a komikusban, melynek maszkirozása is sikerült. Jó volt a *Szabóné* (Dusákné), *Décsi* (Dusák), *Déri* (Ponty) triumvirátus is. *Molnár* Bella bájos jelenség volt a Liszka kisasszony szerepében, csak az bántotta, hogy énekelni kellett.

Szól.

Anyakönyvi statisztika

1902. évi december hó 28-tól január hó 3-ig.

I. Születés.

Született: 13 fiú, 10 leány. Ezekből törvényes fiú: 13, leány 9; törvénytelen fiú: 0, leány: 1; halva született: 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 23.

II. Halálozás.

Elhalt: 9 fi, 4 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiú: 1, leány: 1; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 5 éven felüli fi: 8, nő: 3. — Összesen: 13.

E szerint a születés a halálozást 10-zel mulja felül.

Elhaltak: Király János, róm. kath., 3 éves, vörheny folytán veselőb, Ráchegy 1218. sz. — Nyakas Rozália, róm. kath., 9 hónapos, tüdőlob, Rác-utca 28. sz. — Freund Klára, róm. kath., házi cseléd, 22 éves, hajadon, hasihagymáz folytán kimerülős, Szt.-György kórház. — Csehi János, róm. kath., kétkétes segéd, 57 éves, tüdővész, Szunyog-utca 5. sz. — Özv. Kómüves Jánosné, szül. Szűcs Mária, ev. ref., magánzó, 87 éves, aggkór folytán kimerülős, Szt.-György kórház. — Stanky János, kárpitos-segéd, 66 éves, szívhiűdés, Szt.-György kórház. — Jasper Ferenc, róm. kath., cipész-mester, 45 éves, szívhiűdés, Szt.-György kórház. — Havranek Antalné sz. Bauer Karolin, róm. kath. 34 éves, szívhiűdés, Királykut-utca 1. szám. — Resch Jakab, róm. kath. 6 éves, vörheny folytán heveny-veselőb, Lovasbényi-utca 11. sz. — Tóth Sándor, róm. kath., vendéglős, 45 éves, tüdővész, Palotai-utca 69. sz. — Borsi Ferenc, róm. kath., csász., 89 éves, végelgyengülés, Szt.-György kórház. — Kocsis István, róm. kath., földm. napsz., 67 éves, agyhártyalob, Szt.-György kórház. — Khaut András, róm. kath., 12 éves, vörheny, Ráchegy 1239. sz.

III. Házasságok.

A fentjezett idő alatt házasságra lépett 1 pár.

IV. Kihirdetés.

Almásv István kisbirtokos és Pap Julianna, Székesfejevárv. — Kretschmer Antal, honv. zenesz-örmester és Migut Iona-Erzsébet, varrónő, Székesfejevárv. — Varga Mihály, kisbirtokos és Pemmer Borbála, Székesfejevárv. — Jánosy Ferenc, d. v. kocsi-kapcsoló, és Takács Mária Székesfejevárv. — Sziksz István kisbirtokos és Lévai Julianna, Székesfejevárv. — Knittelhofer József, kisbirtokos és Peresztegi Nagy Erzsébet, Székesfejevárv. — Langmár István, földm. napsz. és Slezák Erzsébet, Székesfejevárv. — Szabó Mihály, földm. napsz. és Virág Anna, Székesfejevárv. — Czifra József, földm. napsz. és Bognár Mária, Székesfejevárv. — Jungbluth István Lajos, kisbirtokos és Verger Anna, Székesfejevárv. — Ladasovits István, kisbirtokos és Nagy Katalin, Székesfejevárv. — Selyem Jakab, pala- és cserepedő-segéd és Özv. Selyem Jánosné, szül. Kalauz Eteleka, varrónő, Székesfejevárv. — Cser-Palkovits Antal, kisbirtokos és Tóke Borbála, Székesfejevárv. — Lits Gáspárt kisbirtokos és Király Mária-Julianna, Székesfejevárv. — Metykó György, földm. napsz. és Farkas Erzsébet, Székesfejevárv. — Nemes Imre, kisbirtokos és Kálmán Borbála, Székesfejevárv. — Visi József, m. kir. honvéd-örmester és Varga Mária, varrónő, Székesfejevárv. — Adler Arthur, kereskedő, Székesfejevárv. — és Diamant Berta, Tata, Komáromm.

Piaci árak:

1903. évi január hó 3-án.

Buza	14.80—15.20.
Rozs	12.00—12.80.
Árpa	10.80—11.20.
Zab	12.00—12.30.
Uj tengeri	10.00

A forgalom élénk.

IRODALOM.

— **Vasárnap délután.** Irta: Helvey Lajos dr. Ez a név: Helvey Lajos dr. az utóbbi évek katolikus mozgalmában gyakran szerepelt. Joggal. Gyűléseken, szövetkezeti szervezkedéseknél, választásoknál fáradhatlan aktív tényező volt és pedig mindig önzetlenül. Utazásai, a falu embereivel való gyakori érintkezése különösen kitűnő megfigyelő képességét annyira kifejlesztették, hogy most már méltán vállalkozhatott e megfigyelések leírására. Tolla hegyére vett egy falu, mely átlagos képe községeknek belső életének s arról őt elbeszélést írt. Egyik a másikról folyik s valamennyi a magyar népek van szánya. Nehéz dolog volt mindig a népek irni a népről; de főleg nehéz mai nap, mikor jóformán minden „thémát” elkapodtak már a szemesebb tollforgatók. Ezért kissé vonakodva vettem kezembe Helvey Lajos könyvét. Elolvastam „Az önnepontok” című első elbeszélését, melyben leírja Galambdúc község erkölcsi romlottságát, melynek nyomában jár az anyagi pusztulás. Megismerjük itt a féltelen, duhaj hitálságot; az iszákos, kártyás öregeket; a páváskodó leányokat, a kikapós menyecskeket; a hivesi jóvöltáért síkra szálló papot és azt a falusi zsidó-bolton és kocsmarost, úgy amint a valóságban élnek szerzte az erszágban. Szépen írta le a dolgot Helvey De már most mi lesz ebből? Megkapjuk rá a választ a „Pál fordulása” című második elbeszélésben. Ebben leírja a lakosság küzdelmét önmagával, szenvedéyeivel, elmaradottságával, a megisztulásért, az anyagi tönk ellen. Az egyik tábor vezére a pap, a másiké a főbíró, meg a zsidó-kocsmáros. Hasztalan még a jók minden küzdelme, áldozata; de nem csüggednek. A harmadik elbeszélés a „Licsértessékbolt”, már szociális telepen játszódik le. Tamás pap óriási erőfeszítéssel katolikus kört alapít, misziót tartat, mértékletességgel egyesületet, keresztény fogasztási szövetkezetet teremt s az anyagi boldogulás utján ragadja ki hivesi a lelkiismeretlen zsákmányolás karmából s viszi az erkölcsi megtisztulás felé. . . . Hát a szereltem, a parasztdráma meg a többi megszokott irodalmi fogás hová maradt? De már most tüzben van az olvasó. Végig kell olvasni a könyvet. Azután következik „A fókories”. Itt már nemcsak a javulás utjára tért község, hanem az ország dolgáról van szó, s az azelőtt lenézett, romlottak ismert galambdúciak döntik el a választást — a becsületes, keresztény politika javára. A befejező „Vasárnap délután” az egész könyvnek mintegy morálját adja. E rövid kivonatokból látható, hogy Helvey könyve távol áll a modern „népismerők” sablonjától. Sőt munkája határozottan komoly, keresztény-szociális alapon épült fe, de anélkül íródott meg, hogy az irányzatosság vagy prédikáló hangulat erőit vett volna a szerző. Tanulmányosnak nagyon tanulságos, de úgy szórakoztat nagyon kellemesen, hogy oktat is. S ez az elbeszélőnek szóló legjobb elismerés. Irálya egyszerű, zamatos, fordulatos és magyaros: nevetett is, meg is hat, s aki ludas az általa ostorozott hibákban, üdvösen meg is szegyenített, de úgy hogy nem keserűség lesz ebből, hanem javulás. — A 128 oldalra terjedő könyvet a „Stephanum” állította ki megszokott eleganciájával. A „Vasárnap délután”-t a legmelegebben ajánlom közönségünk figyelmébe. Ara egy korona s megrendelhető a szerző címén: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 a („Alkotmány” kiadóhivatala.)

A magyar sziv. Irta Sziklay János. A magyar sziv De Amicis olasz író „Il Cour”-jának öletéből született, tartalma azonban teljesen eredeti, magyar, és a magyar diák életének képét

nyújtja. A szerző fájdalmasan tapasztalta, hogy De Amicis világhíres Couré-jából szándékosan száműzetett minden vallásos momentum, bár más részt a hazafias érzés felkeltésében a munka valóban kiváló. Epen ez a körülmény adta kezébe a tollat. A Magyar szív oly jellemképző könyv, melyben a hazafias érzések mellett az ifjúság nevelésében szerepét vivő vallásos mozzanatok, nemkülönben a keresztény erkölcsi elvek és erények is helyet találtak. „A magyar szív a mindkét nembeli ifjúság számára rendkívül érdekes és tanulságos olvasmány. Szébb, alkalmasabb ajánlások egy szülő sem adhat gyermekének, mint ha megveszi a jeles magyar író e díszesen illusztrált munkáját. Ara egész vászonkötésben 2 kor. 40 fill. Megrendelhető a Szent-István Társulat könyvkiadói hivatalában Budapesten, VII. Szentkirályi-u. 28. sz.

A családi regénytár legújabb kötetei. 24-ik és 25-ik kötet. *A hiábavaló gazdagság*. Regény. Irta Jeanne Mairet. Fordította Rada István dr. 26-ik kötet. *Falusi történetek*. Irta Vértessy Gyula. 27-ik kötet. *Az ezer fő országából*. Finn elbeszélések. Fordította Bán Aladár dr. — A Családi Regénytár kiadja a Szent-István-Társulat. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben egy korona. Karácsonyi ajándéknak művelt katolikuskörműnek jobbat nem is ajánlhatnánk, mint a Szent-István-Társulat időszerű vállalatát, a Családi Regénytárt, amely az ideai karácsonyi könyvpiacra is négy új kötetet állított be, úgy hogy most már 27 kötetből áll ez a három év előtt megindult vállalat. Jeanne Mairet regénye, A hiábavaló gazdagság a modern amerikai társadalomból meríti tárgyát. John Raymond, vagyon nélküli fiatal mérnök találta a vonatok gőzfűtőjét. Találmányát elvitte Harlem mechanikushoz modellirozás végett, ő maga pedig egy-két társával Alaskába utazott, hogy aranyat gyűjtsön amelyvel aztán találmányát értékesítse. De Alaskában az örökös hó és jég országában eltévednek, társai elpusztulnak öt magát két halász megmenti, de a sok szenvedés és nélkülözés súlyos lelki betegséget idéz elő, melyből csak évek hosszú sora után gyógyul ki. Harlem ezen közben a találmányt mint sajátját

hozza forgalomba, minden országban szabadalmat szerez; a gőzfűtő csakhamar az egész világ elfogadja, Harlem óriási vagyonra, milliókra tesz szert. Mikor John Raymond egy évtized mulva fölyógyulva, de szegényen visszatér Alaskából, látja, minő dicsőséget és vagyonot szerzett az ő találánya a tolvajnak. Megkezdődik most a harc a fölhöz lapát szegény föltaláló és a milliomos tolvaj között. Harlem fia megtudva a valót, elhagyja atyját, kész lemondani a vagyonról, sőt nevérol is — és a föltaláló mellé áll. De mellé áll Harlem leánya, Éva, is, aki mítsem sejtve az egész dologról, mely szerelemre gyulad a szegény mérnök iránt. Végül mégis csak győz az igazság. Harlem beisméri igazságtalanságát John Raymondal szemben, ez viszont egész nagylelkűen nem viszi a dolgot nyilvánosság elé, lemond a föltaláló dicsőségéről megmarad a Harlem-félező. Raymond Harlemnek üzlettársa és a kedves Évának férje lesz. — Vértessy Gyula, akit csak nemrég helyeztek át Budapestről Erdély bércei közé, hogy a legnehezebb helyek egyikén, Nagy-Szebenben mint kir. tanfelügyelő legyen a veszélyeztetett magyar érdekeknek előőre, Falusi történetek cím alatt kedves novellagyűjteménnyel gyarapította a Családi Regénytárt. Tizenhat rajz és elbeszélés van e kötetben, melyekben általában a nagy város léhaságait megutált lélekek vonzódása a faluhoz, a falusiak egyszerű, naiv életéhez, puritan becsületességéhez és erkölcsiéhez nyer kifejezést. De nem üres szentimentalizmus, igazi ideális szárnyalás Vértessynek ez a vonzódása az egyszerű, a nemes, a tiszta légkör után. — Az ezer fő országából cím alatt Bán Aladár ügyes fordításban öt finn elbeszélést közöl. A Vértessy Falusi történetei után élvezetes változat ez a kötet: egész más nép, világ, gondolkodás vesz bennünket körül. Az egyszerű finn nép becsületessége áldozatkészsége bátorsága, jámborsága, erkölcsi fölfogása mozaikképpen áll előttünk. Ajánlják olvasóinknak ugy ezeket, mint a Családi Regénytár megelőző köteteit is. Megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkiadói hivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

NOVENA,
azaz kilencnapos ájtatosság Jézus szentséges szívéhez valamely különös kegyelem elnyerésére. Kötve 60 fillér, fűtve 40 fillér darabonként. Kapható és megrendelhető Rózmán István Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23. a.

Állandó cukorka-áru
≡ KIÁLLÍTÁS ≡
megtekintésére felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét.
Minden e szakba elképzelhető: csokoládé-cukorka, cukrászdai sütemények és a legfinomabb cukorkák ezer és ezer fajtája bámulatos olesón kaphatók.
Lakodalmi, bálai és más alkalmi sütemények és torták megrendelhetők helybe és vidékre.
Tisztelettel
Kitreiber Nándor utóda,
első székesfehérvári cukorka-gyára,
Nádor utca 10. sz.

ÜZLETÁTVÉTEL.

AN szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az 1808-ban alapított, jóhírnevű **SZAMMER KÁLMÁN-féle**

KÖNYVNYOMDÁT

megvettük s azt

„EGYHÁZMEGYEI KÖNYVNYOMDA”

törvényszékieleg bejegyzett cég alatt tovább vezetendjük, hol e szakba vágó mindennéven nevezendő könyvnyomdai munkák a kor igényeinek megfelelő csinnal, tisztán, pontosan és jutányos áron készítettnek el.

A nagyérdemű közönség fokozott mérvül támogatását kéri

kiváló tisztelettel

az „EGYHÁZMEGYEI KÖNYVNYOMDA” vezetősége.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.